

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z HISTORII

DLA KLAS IV-VII

Rok szkolny: 2017/2018

Opracowała: Magdalena Mazur

PSO jest zgodny z WSO i jest jego integralną częścią. Zasady ogólne dotyczące oceniania i klasyfikowania znajdują się w Statucie Szkoły, w rozdziale WSO.

1. CELE PSO

- sprawdzenie poziomu opanowania wiedzy i zdobytych umiejętności
- mobilizowanie ucznia do dalszej pracy
- udzielenie uczniowi pomocy w razie wystąpienia trudności z nauką historii
- stymulowanie rozwoju ucznia
- bieżące informowanie rodziców dzieci o ich postępach edukacyjnych i wynikach uczenia się historii
- diagnozowanie poziomu nauczania

2. KRYTERIA OCEN

KLASA 4

Na lekcjach historii i społeczeństwa w klasie IV uczeń po raz pierwszy spotyka się z przeszłością, poznaje kategorie i pojęcia historyczne.

W tym wieku dziecko ma naturalną pasję poznawczą. Ocena powinna spełniać funkcję motywującą, a nie określać tylko stopnia przyswojenia treści programowych.

Ocena	Umiejętności i aktywność ucznia	Wiedza ucznia
Celująca	<ul style="list-style-type: none"> • aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym • samodzielnie rozwiązuje problemy omawiane w czasie lekcji • jest inicjatorem rozwiązywania problemów i zadań w pracy pozalekcyjnej • potrafi samodzielnie dotrzeć do różnych źródeł informacji i w oparciu o nie rozszerza swoją wiedzę historyczną • potrafi uporządkować zebrany materiał, przechować go i wykorzystać • potrafi na forum klasy zaprezentować wyniki swojej pracy • zna i rozumie podstawowe pojęcia historyczne • poprawnie posługuje się kategoriami historycznymi (myślenie przyczynowo-skutkowe) • wyraża własne zdanie, popiera je właściwą i logiczną argumentacją • posługuje się poprawną polszczyzną	Posiada wiedzę wykraczającą poza ramy programu. Biegłe wykorzystuje zdobytą wiedzę, by twórczo rozwiązać nowy problem.

	<ul style="list-style-type: none"> ● uczestniczy w konkursach historycznych na poziomie klasy IV ● Biegłe wykorzystuje zdobytą wiedzę, by twórczo rozwiązać nowy problem. ● Chętnie prezentuje zdobytą wiedzę i umiejętności podczas konkursów szkolnych i pozaszkolnych. ● Dobrowolnie wykonuje dodatkowe prace (np. referat, plakat, makieta, prezentacja multimedialna) ● Aktywnie uczestniczy w przedsięwzięciach pozalekcyjnych (np. okolicznościowe apele, Radosna Parada Niepodległości itp.) 	
Bardzo dobra	<ul style="list-style-type: none"> ● dociera samodzielnie do różnych źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela ● aktywnie uczestniczy w lekcji ● samodzielnie rozwiązuje postawione problemy i zadania ● rozwiązuje zadania dodatkowe i potrafi zaprezentować ich wyniki na forum klasy ● poprawnie posługuje się poznanymi pojęciami ● dostrzega przyczyny i skutki wydarzeń historycznych ● potrafi uporządkować zebrany materiał, przechować go i właściwie wykorzystać ● samodzielnie formułuje dłuższe, wypowiedzi ustne i pisemne, umie je uzasadnić 	Bardzo dobrze opanował materiał przewidziany programem.
Dobra	<ul style="list-style-type: none"> ● potrafi korzystać z zaprezentowanych na lekcji źródeł informacji ● postawione problemy i zadania rozwiązuje samodzielnie, a trudniejsze pod kierunkiem nauczyciela ● aktywnie uczestniczy w lekcji ● dostrzega przyczyny i skutki wydarzeń ● podejmuje się samodzielnego wykonania prac o niewielkim stopniu trudności ● prowadzi estetycznie zeszyt 	Opanował materiał w stopniu zadowalającym.

	kompletny pod względem tematów, notatek, zadań domowych	
Dostateczna	<ul style="list-style-type: none"> ● potrafi pod kierunkiem nauczyciela korzystać z podstawowych źródeł informacji ● potrafi wykonywać proste zadania ● systematycznie stara się aktywnie uczestniczyć w lekcji i mieć uzupełniony zeszyt przedmiotowy ● stara się odrabiać zadania domowe 	Opanował podstawowe wiadomości pozwalające na zrozumienie najważniejszych zagadnień. Zna niektóre wydarzenia i postaci z dziejów regionu.
Dopuszczająca	<ul style="list-style-type: none"> ● wykonuje zadania chętnie i na miarę swoich możliwości ● przy pomocy nauczyciela wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności ● konstruuje krótkie wypowiedzi ustne i pisemne ● systematycznie i terminowo podejmuje próby poprawy ocen niedostatecznych ● przepisuje do zeszytu przedmiotowego notatki z tablicy 	Poważne braki w wiedzy nie przekreślają możliwości dalszej nauki.
Niedostateczna	<ul style="list-style-type: none"> ● nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności ● nie potrafi nawet przy pomocy nauczyciela (wskazówki, pytania naprowadzające) wykonać najprostszyc zadań ● nie ma lub nie prowadzi należycie zeszytu przedmiotowego (brak notatek) i nie przygotowuje się do zajęć ● nie odrabia zadań domowych ● nie wykazuje chęci poprawy ocen niedostatecznych ● prezentuje na lekcjach lekceważący stosunek do przedmiotu i nauczyciela ● jest bierny podczas pracy lekcyjnej w parach/grupach lub ją zakłóca 	Nie opanował określonego minimum materiału przewidzianego programem nauczania w klasie IV. Braki uniemożliwiają kontynuację nauki.

KLASA V-VII

Nauka historii w szkole podstawowej wprowadza ucznia w świat przeszłości i ma nauczyć go samodzielnych poszukiwań. Ocenie podlega przede wszystkim stopień osiągnięcia określonych umiejętności, a dopiero w dalszej kolejności zakres opanowanych treści.

Nauczyciel śledzi zaangażowanie ucznia w pracę lekcyjną i pozalekcyjną. Celem jest pobudzenie ucznia do jak największej samodzielności.

Ocena	Umiejętności i aktywność ucznia	Wiedza ucznia
Celująca	<ul style="list-style-type: none"> ● nie tylko potrafi korzystać z różnych źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela, ale również umie samodzielnie uzyskać wiadomości ● systematycznie wzbogaca swoją wiedzę przez czytanie książek i artykułów o treści historycznej (odpowiednich do wieku) ● wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu konkretnych problemów zarówno w czasie lekcji jak i w pracy pozalekcyjnej ● bierze aktywny udział w konkursach historycznych i odnosi w nich sukcesy ● jest autorem pracy (wykonanej dowolną techniką) o dużych wartościach dydaktyczno-poznawczych ● potrafi poprawnie rozumować kategoriami ściśle historycznymi (przyczyny-skutki) ● umie powiązać problematykę historyczną z zagadnieniami poznawanymi na innych przedmiotach ● umie powiązać dzieje swojego regionu z dziejami Polski ● wyraża samodzielny, krytyczny (w stopniu odpowiednim do wieku) stosunek do określonych zagadnień z przeszłości. ● potrafi uzasadniać swoje zdanie używając odpowiedniej argumentacji będącej skutkiem nabytej samodzielnie wiedzy 	<p>Posiada wiedzę znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego np. w odniesieniu do określonej epoki, kraju, zagadnienia.</p> <p>Dodatkowa wiedza jest efektem samodzielnych poszukiwań i przemyśleń. Zna dzieje swojego regionu w stopniu wykraczającym poza poznawany na lekcji.</p> <p>Wykazuje się wiedzą historyczną na konkursach szkolnych i pozaszkolnych. Wykonuje systematycznie dodatkowe zadania (ZAD*), lekcje na szóstkę.</p>
Bardzo dobra	<ul style="list-style-type: none"> ● sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji ● potrafi również, korzystając ze wskazówek nauczyciela, dotrzeć do innych źródeł informacji ● wykorzystując nabyte umiejętności, samodzielnie rozwiązuje zadania i problemy postawione przez nauczyciela ● wykazuje się aktywną postawą w czasie lekcji ● bierze udział w konkursach historycznych ● rozwiązuje dodatkowe zadania o średnim stopniu trudności ● potrafi poprawnie rozumować w 	<p>Opanował materiał przewidziany programem.</p> <p>Posiada dodatkową wiedzę z dziejów własnego regionu.</p>

	<p>kategoriach przyczynowo-skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą programem, nie tylko z zakresu historii i społeczeństwa, ale również z pokrewnych przedmiotów.</p>	
Dobra	<ul style="list-style-type: none"> ● potrafi korzystać ze wszystkich poznanych w czasie lekcji źródeł informacji ● Umie samodzielnie rozwiązywać typowe zadania, a trudniejsze pod kierunkiem nauczyciela ● rozwiązuje niektóre zadania dodatkowe o stosunkowo niewielkiej skali trudności ● poprawnie rozumuje w kategoriach przyczynowo-skutkowych ● jest aktywny w czasie lekcji 	<p>Opanował materiał w stopniu zadowalającym. Zna najważniejsze wydarzenia i postaci z dziejów swego regionu.</p>
Dostateczna	<ul style="list-style-type: none"> ● potrafi pod kierunkiem nauczyciela korzystać z podstawowych źródeł informacji ● potrafi wykonywać proste zadania ● w czasie lekcji stara się być aktywny ● ma uzupełniony zeszyt przedmiotowy 	<p>Opanował podstawowe wiadomości pozwalające na rozumienie najważniejszych zagadnień. Zna niektóre wydarzenia i postaci z dziejów regionu.</p>
Dopuszczająca	<ul style="list-style-type: none"> ● Przy pomocy nauczyciela potrafi wykonać proste polecenia, wymagające wykorzystania podstawowych umiejętności ● konstruuje krótkie, dwu i trzyzdaniowe wypowiedzi ● systematycznie i terminowo podejmuje próby poprawy ocen niedostatecznych ● przepisuje do zeszytu przedmiotowego notatki z tablicy 	<p>Poważne braki w wiedzy nie przekreślają możliwości dalszej nauki.</p>
Niedostateczna	<ul style="list-style-type: none"> ● nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności ● nie potrafi nawet przy pomocy nauczyciela wykonać najprostszyc zadań ● nie ma lub nie prowadzi należycie zeszytu przedmiotowego (brak notatek) i nie przygotowuje się do zajęć ● nie odrabia zadań domowych ● nie wykazuje chęci poprawy ocen niedostatecznych ● prezentuje na lekcjach lekceważący stosunek do przedmiotu i nauczyciela ● jest bierny podczas pracy lekcyjnej w parach/grupach lub ją zakłóca 	<p>Nie opanował określonego minimum materiału przewidzianego programem nauczania w klasie IV. Braki uniemożliwiają kontynuację nauki</p>

--	--	--

3.Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów z uwzględnieniem zasad ich oceniania.

Przedmiotem oceny są: wiadomości, umiejętności, postawa wobec przedmiotu.

Kontroli i ocenie podlegają prace pisemne, wypowiedzi ustne i prace praktyczne.

a). Pisemne:

- odpowiedzi na pytania,
- rozwiązywanie wskazanych zadań, wykonywanie ćwiczeń ,kart pracy
- testy, sprawdziany (po zakończonym rozdziale lub kilku blokach tematycznych)
- kartkówki (mogą obejmować materiał z dwóch ostatnich lekcji, mogą być nie zapowiadane)

b). Ustne:

- kilkudzaniowa wypowiedź
- udział w dyskusji
- prezentacja pracy własnej lub grupy

c). Praktyczne:

- wytwory pracy np. , album, słownik, praca plastyczna, portfolio, prezentacja multimedialna, makieta
- gromadzenie i segregacja materiałów
- posługiwanie się mapą, atlasem, słownikiem, tekstem źródłowym
- współpraca w grupie
- samokształcenie

Ocenie podlegają również:

- aktywność na lekcji (3 plusy, pieczątki lub naklejki = ocena bardzo dobra, brak pracy na lekcji oceniany jest minusami 3 minusy = ocena niedostateczna)
  - zeszyt przedmiotowy
- prace domowe (nie zawsze ocena musi mieć formę oceny, mogą być plusy sumowane potem na ocenę: 3 plusy = piątka)
- projekty i zadania dodatkowe (np. drzewo genealogiczne, plakat, makieta)
- udział w szkolnych i pozaszkolnych konkursach historycznych

Oceny są jawne dla ucznia (na każdej lekcji) i jego rodziców (podczas zebrań z rodzicami, konsultacji lub umówionego odpowiednio wcześniej, indywidualnego przyjścia rodzica do nauczyciela)

4. Sposoby oceniania:

- stopień
- pochwała
- ocena opisowa
- plusy/minusy
- wyróżnienie: eksponowanie prac na wystawkach, gazetkach, stronie internetowej szkoły,

5. Sposoby uzasadniania ocen

- Wszystkie oceny (częstkowe, śródroczne i końcowo roczne) są na bieżąco uzasadniane przez nauczyciela w formie pisemnej,(kartkówki, testy, sprawdziany, karty pracy opatrzone krótkim komentarzem), ustnej (aktywność na lekcji, odpowiedź na forum klasy)lub umownego i jasnego dla uczniów znaku.
- Uzasadnienia te (w szczególności dotyczy to sprawdzianów) informują ucznia o jego mocnych i słabych stronach i zawierają wskazówkę jak i do kiedy może to poprawić, uzupełnić, udoskonalić

6. Skala ocen:

- ocena celująca – 6
- ocena bardzo dobra – 5
- ocena dobra – 4
- ocena dostateczna – 3
- ocena dopuszczająca – 2
- ocena niedostateczna – 1

-Dodatkowo przed każdą oceną mogą być stawiane znaki „ + lub – ” bardziej różnicujące wiadomości i umiejętności.

-Uczeń ma prawo raz w półroczu zgłosić brak przygotowania do zajęć bez podania przyczyny. Należy to zrobić w momencie sprawdzania listy obecności, po wyczytaniu nazwiska ucznia. Prawo to nie dotyczy lekcji, na której przeprowadzane są zapowiedziane sprawdziany lub kartkówki.

-Brak przygotowania do zajęć będzie odnotowane w dzienniku lekcyjnym poprzez symboliczny wpis:

np.- nieprzygotowanie

bz - brak zadania domowego

- Należy pamiętać o funkcjonującej od b.r. szkolnego zasadzie „ szczęśliwego numerka” na dany dzień

7. Stosuje się określoną „ ważność” i sposób zapisu ocen:

pisemny sprawdzian, test - kolor czerwony

-kartkówka – kolor zielony

-odpowiedzi ustne – kolor czarny

-inne formy (np. zadanie domowe aktywność na lekcji, zeszyt przedmiotowy,)- kolor niebieski

8a. Przelicznik procentowy przy ocenianiu sprawdzianów, testów

Ocena celująca 98%-100%

Ocena bardzo dobra 91%-97%

Ocena dobra 76%-90%

Ocena dostateczna 51%-75%

Ocena dopuszczająca 31% -50%

Ocena niedostateczna 0 – 30%

8b.* Przelicznik punktów na ocenę dla uczniów, którzy mają zgodnie ze wskazaniami w orzeczeniu lub opinii PPP wymagania dostosowane do swoich niższych możliwości.

a) 100% - 90% celujący

b) 89% - 71% bardzo dobry

c) 70% - 55% dobry

d) 54% - 40% dostateczny

e) 39% - 20% dopuszczający

f) poniżej 19% - niedostateczny

9. Stosowanie i ocenianie sprawdzianów lub testów

Sprawdziany są przeprowadzane po każdym lub kilku blokach tematycznych

- Sprawdziany są obowiązkowe. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może napisać jej z całą klasą, to powinien uczynić to w uzgodnionym z nauczycielem terminie. Termin ten powinien ustalić do tygodnia po powrocie.
- Sprawdzian poprzedzony jest zawsze lekcją powtórzeniową, jest zapowiadany przynajmniej z dwu tygodniowym wyprzedzeniem, a termin zaznaczony jest ołówkiem w dzienniku
- Nauczyciel podaje uczniom zakres materiału i umiejętności sprawdzanych na sprawdzianie
- Nauczyciel sprawdza i podaje wyniki sprawdzianu do wiadomości uczniów w terminie do 14 dni od daty pisania
- Jeżeli uczeń otrzymał ocenę niedostateczną ze sprawdzianu, może ją poprawić na zasadach ustalonych przez nauczyciela

10. ZASADY I TRYB POPRAWIANIA OCEN

- Uczeń ma prawo tylko raz poprawić każdą nie satysfakcjonującą go ocenę z danego sprawdzianu .
- Musi to zrobić w ciągu dwóch tygodni od uzyskania informacji o ocenie. (Nauczyciel ma obowiązek poprawić wszystkie sprawdziany w ciągu 2 tygodni i poinformować uczniów o ocenach).
- Nowa ocena zostaje zapisana w dzienniku, a poprawiana ocena brana jest w nawias,(ale uwzględniane są przez nauczyciela obie)
- Kartkówkę uczeń poprawiać nie musi
- Termin napisania zaległych sprawdzianów lub ich poprawy zostanie wydłużony tylko w przypadku dłuższej i usprawiedliwionej nieobecności ucznia w szkole (Nauczyciel ustala termin i informuje o tym ucznia i rodziców przez zapis w zeszytach przedmiotowych)

11. Prowadzenie i ocena zeszytów przedmiotowych

- Uczniowie zobowiązani są do prowadzenia zeszytu przedmiotowego.
- Każdy zeszyt sprawdzany jest pod względem kompletności notatek, ich poprawności merytorycznej, estetyki.
- Ocena za prowadzenie zeszytu wystawiana jest raz w semestrze i przy jej wystawianiu brane są elementy wyżej wymienione.
- Ocenę za zeszyt przedmiotowy uczeń otrzymuje na koniec I i II semestru
- Uczeń ma obowiązek uzupełniania notatek w zeszytach za czas swojej nieobecności, do 7 dni od czasu powrotu do szkoły